

FELINOLOŠKO DRUŠTVO LJUBLJANA – FDL

Vošnjakova 1, 1000 Ljubljana

Mob: 040 526 550, Faks: 01 549 31 48

info@fd-ljubljana.si

www.fd-ljubljana.si

Matična številka: 5277256

Davčna številka: 27171337

Številka računa: SI56 0201 0009 1880 112

ZDRAVSTVENO VARSTVO MAČK

Vsak dan se srečujemo z nešteto škodljivimi klicami, ki bi lahko prodrle v naše telo in povzročile bolezen. K sreči ima zdravo telo proti tem klicam, učinkovito obrambo, ki je pri živalih in človeku zelo podobna. Če namreč v telo vdre povzročitelj določene bolezni, npr. virus ali bakterija, se začne pred njim braniti tako, da izdeluje protitelesa. Ta skupaj z različnimi obrambnimi celicami in posebnimi snovmi pomagajo uničiti škodljive klice in telesu ozdraveti.

Žal je okužba z naravnim povzročiteljem za žival usodna, saj jo bolezen dostikrat zelo izčrpa in poškoduje različna telesna tkiva, v mnogih primerih pa se lahko konča tudi s smrtjo prizadete živali. Vse to lahko preprečimo s cepljenjem.

MATERINA PROTITELESA

Čprav pri novorojenih mladičih obrambne sposobnosti telesa še niso popolnoma razvite, prve tedne življenja niso popolnoma nezaščiteni. Od svoje matere namreč dobijo protitelesa proti boleznim, ki jih je sama prebolela ali proti katerim je bila cepljena. Nekaj teh protiteles dobijo pasji in mačji mladiči že v maternici, večino pa zaužijejo prva dva dneva življenja s prvim *materinim mlekom* - mlezivom.

Količina materinih protiteles v mladičevem telesu pa se po porodu hitro zmanjšuje, zato je treba pravočasno spodbuditi njegovo lastno telesno obrambo proti določenim boleznim, in sicer s cepljenjem.

KAJ JE CEPLJENJE?

Pri cepljenju s cepivom vnesemo v telo oslabiljenega ali mrtvega povzročitelja bolezni in tako spodbudimo nastanek odpornosti proti tej bolezni. V večini primerov je odpornost dovolj močna šele 10 do 14 dni po prvem cepljenju, traja pa različno dolgo (od nekaj mesecev do enega leta ali več, kar je odvisno od bolezni, vrste cepiva, zdravstvenega stanja živali, njene starosti in

pasme). Pri odrasli živali je pomembno cepljenje v ustreznih časovnih presledkih ponavljati, mlado žival pa je zaradi protiteles, ki jih je dobila od matere, potrebno cepiti večkrat.

PROGRAM CEPLJENJA ZA MAČKO

Pravilno negovana in hranjena mačka je proti boleznim kar odporna. Le pred številnimi nalezljivimi virusnimi mačjimi boleznimi je brez zaščitnega cepljenja nemočna. Pri teh ji tudi pregovor, da ima mačka sedem življenj, ne pomaga. Cepljenje je vsekakor potrebno: zdravo mlado muco cepimo že, ko je stara 7 do 8 tednov in nato z rednim letnim cepljenjem ohranjamo njeno življenjsko zaščito.

Cepi se lahko le mladiča, ki je popolnoma zdrav in brez zajedavcev. Veterinar ga bo pred cepljenjem pregledal in vam svetoval najprimernejše zdravilo proti notranjim in zunanjam zajedavcem. Povedal vam bo tudi, kako z njim ravnati prve dni po cepljenju, da bo odpornost čim zanesljivejša.

CEPLJENJE PROTI MAČJIM NALEZLJIVIM BOLEZNIM

Starost (tedni)	Mačja kuga Mačji nahod	Mačja levkemija	Steklina
8	X		
10		X	
12	X		
14		X	
16			X

Pred cepljenjem mačje levkoze lahko na veterinarskih klinikah izvedete tudi serološko testiranje muc na mačjo levkozo in mačji AIDS imunosupresivni virus. Za slednjega na žalost cepivo ne obstaja.

NAJBOLJ NEVARNE NALEZLJIVE BOLEZNI PRI MAČKAH

FIP – Infekcijski peritonitis

V Sloveniji se je pred kratkim časom pojavil FIP v določenih rejah. Tako tudi Slovenija ni zaščitena pred to boleznijo. Virus se prenaša s slino, urinom, fecesom (WC zaboječki) in je v okolju obstojen tudi 3 tedne.

Vzrediteljem, ki imajo reje negativne, se priporoča test vsaki novonabavljeni mucu, tisti pa, ki še ne veste statusa vaše reje, se lahko oglasite na naš kliniki, da vam bomo muce pretestirali. Za test se potrebuje nekaj kapljic krvi, deluje na principu IFA in zasledi protitelesa na CORONA virus. Če je vaša muca pozitivna, še ne pomeni, da ima FIP, pomeni pa, da morate biti skrajno previdni in prevzeti določene higienske ukrepe, ker je nevarnost, da ta virus mutira v FIP.

Mačja kuga

Je zelo nalezljiva virusna mačja bolezen, napada pa mačke vseh starosti. Zlasti dovzetne pa so mlade muce do starosti dveh let. Bolna muca začne zavračati hrano, je preveč mirna, temu sledi driska in bruhanje, nazadnje pa tudi kolaps in smrt. Do 80% tako bolnih živali pogine.

Mačji nahod

Napada zgornji del mačjih dihal. Povzročitelja te bolezni sta dva virusa: (calici in herpes virus) in klamidija. Zbolijo lahko mačke vseh starostnih obdobij, zlasti pa so zanje občutljive mlade živali. Bolna žival smrka, kiha, ima vnete oči, je preveč mirna, zavrača hrano, pogosto ima vročino. Pri mačjem nahodu so možne tudi razjede po dlesnih in jeziku. Taka žival se močno slini. Žival, ki se sicer pozdravi, lahko dolgo ostane klicenosec in lahko dolgo okužuje druge mačke.

Mačja levkemija (levkoza)

Je virusna mačja bolezen, ki slabi obrambne mehanizme mačk. Prenáša se predvsem med mačkami, ki živijo skupaj, lahko pa se od matere okužijo še nerojeni mladiči ali pa stari nekaj dni s pitjem mleka. Od okužbe do bolezenskih znakov lahko minejo tudi tri leta. Bolna žival je apatična, nima pravega teka, pogosto je slabokrvna. Zaradi oslabele telesne obrambe je zelo občutljiva za številne druge bolezni. Pogosto zboli za rakom. Bolezen ni ozdravljiva.

Mačji AIDS

Je virusna mačja bolezen, povzročata ga virus, ki slabi imunski sistem. Bolezen ni ozdravljiva in tudi ni cepiva proti tej bolezni. Prenáša se s slino, z ugrizi, s pretepanji... Virus se nahaja v krvi in slini. Nekastrirani mačkoni so procentualno veliko bolj ogroženi. Edina delna preventiva je, da se mačke **sterilizirajo in kastrirajo** in s tem preprečimo širjenje tega virusa.

Steklina

Je virusna bolezen, nevarna za vse živali in tudi za človeka. Podrobneje je opisana pri nalezljivih boleznih psov. Vsekakor je proti steklini priporočljivo cepiti vsako mačko, ki hodi iz hiše ali stanovanja.

Dobro je vedeti, da nobena zaščita ni popolna, saj nekatere živali niti po pravilnem cepljenju niso odporne. K sreči se to zgodi zelo redko, zato naj vas ne skrbi preveč. Če ste zdravje svoje mucke zaupali veterinarju, ste zanj naredili največ, kar lahko.

Tekst je objavljen z dovoljenjem Klinike za male živali iz
Ljubljane, Gorkičeva 6
<http://www.klinika-prva-k.si>
e-mail: prva-k@eunet.si

FELINOLOŠKO DRUŠTVO LJUBLJANA - 2006